

Învățarea creativă și predarea inovatoare

În funcție de felul cum este organizat și orientat, procesul de învățământ poate duce la dezvoltarea gândirii creatoare, dar din păcate și la formarea unei gândiri șablon. Acest lucru se întâmplă atunci când profesorul se mulțumește cu o reproducere textuală și acordă note mari pentru o atare reproducere textuală, caz în care elevii nu se vor strădui să reprezinte materialul consultat într-o formă personală, să gândească asupra lui, să caute soluții originale, să grupeze și să ierarhizeze ideile. Un astfel de profesor va contribui la educarea unei gândiri șablon, la frânarea dezvoltării spiritului critic și a gândirii creatoare. Gândirea creatoare a elevilor se dezvoltă în instituția de învățământ prin creșterea exigenței față de capacitățile lor, fără a distanța însă prea mult exigențele față de posibilități. Cerința principală trebuie să vizeze nu reproducerea fidelă a textelor sau explicațiilor date la lecție, ci stimularea independenței și originalității gândirii, căutarea activă de soluții și răspunsuri, experimentarea, chestionarea etc. În școală elevii ridică adeseori întrebări. Între întrebare și răspuns este util să se ducă o mică discuție de tip euristic cu elevul, care să-i dea cât mai mult posibilitatea să contribuie la găsirea răspunsului, pe baza experienței și a cunoștințelor sale. Acestea sunt principiile ce stau la baza organizării activităților didactice în cadrul școlilor asistate, elevii având ocazia să experimenteze lucruri noi, să găsească soluții la o serie de situații-problemă. Aceștia sunt încurajați să colaboreze, să învețe unii de la alții, majoritatea activităților luând forma proiectelor de grup, în care spiritul de competiție este înlocuit de interrelaționare, colaborare și comunicare.

Educația este un proces prin care nu numai că se construiește încrederea elevilor în ei înșiși, ci și se exploatează curiozitatea lor cu privire la lumea din jur. Pentru a incita interesul elevilor, profesorii trebuie să integreze creativitatea în realizarea unor lecții inovatoare, creând medii stimulatoare pentru elevi, prin antrenarea lor în proiecte interesante. Profesorul trebuie să promoveze libertatea și dragostea pasională pentru muncă, cu scopul de a pregăti elevii pentru viitor și a-i încuraja să devină inovatori. Elevii trebuie să "învețe cum să învețe". Pentru a avea succes într-un mediu colaborativ, elevii trebuie să învețe să comunice liber și direct, să-și susțină membrii echipei și să aprecieze contribuția fiecărui membru.

Un exemplu de activitate creativă care s-a bucurat de un real succes la clasele la care am propus-o a fost realizarea unei povestiri având la bază colaborarea scrisă. Elevii au stat timp de 1 minut cu ochii închiși, fiind invitați să-și lase gândurile libere de orice constrângere. După ce timpul s-a scurs, li s-a cerut să înceapă o poveste, plecând de la ceea ce le-a trecut prin minte în acest interval. În decurs de 3 minute, fiecare elev a avut ocazia să aștearnă pe foaie lucrurile la care s-a gândit, după care a pus stiloul jos, chiar dacă nu și-a terminat propoziția. Textul scris a fost transmis colegului de bancă care a trebuit să-l citească și să continue ideea respectivă. Povestea a fost continuată de fiecare elev din clasă până ce a revenit aceluia care a început-o. Proprietarul povestirii a citit-o, a făcut mici schimbări dacă a considerat necesar, dar fără a schimba ideea principală și i-a pus un titlu. În cele din urmă, poveștile au fost citite în clasă, iar folosind Flipping Book am realizat o carte digitală cu toate poveștile.

prof. Anța Margareta